“బా .. మ్మా!....” అని పిల్చాడు రామం.

ఒక్కసారి వెనక్కితిరిగి తన రాగరంజిత కువలయారుణవర్ణ భాసిత నయనాస్త్రాలు రెండే రెండు విసిరి అదేవేగంతో వెళ్ళిపోసాగింది 'బాపూ బొమ్మ'. ఆ విసురుకు రామం హృదయం గులాబిముళ్ళు గ్రుచ్చుకున్నట్లు చివుక్కుమంది.

“శశీ!... .. శశీ!” అని మళ్ళీ పిలిచాడు. ఆమె పాదాలు ఆగలేదు సరికదా మరింత వేగాన్ని పుంజుకున్నాయి హై హీల్సుషూస్ బాధ తప్పించదని తెల్సుండీ.

ఒక్క నిమిషం ఆమె వెళ్ళినవైపే చూస్తూ నిలబడిపోయాడు రామం—నిర్వీర్యుడై. ఎవరిదో చెయ్యి భుజంమీదపడేసరికి ఉలిక్కిపడి ప్రక్కకు చూసాడు.

మసకవెలుతురయినా అతన్ని చురుగ్గా గుర్తించాయి రామం కళ్ళు. “ఏరా భాస్కర్!” అన్నాడు నిట్టూరుస్తూ.

“ఏం? మీ 'బాపూ బొమ్మ'—పలుకే బంగారమాయెనే అన్నట్లు వెళ్ళిపోయింది. మీ యిద్దరి మధ్య వ్యవహారమేమైనా బెడిసిందేమిట్రా?” అని అడిగాడు భాస్కర్.

ఇద్దరూ శానిటోరియమ్ ప్రక్కనుంచి నడుస్తున్నారు అప్పుడే చంద్రోదయమైంది ప్రియశశి వియోగంలో రాకాశశి ఆగమనం విరహాగ్నికి వాయువులా తోడైంది—రామం హృదయంలో.

“నాకేమీ అర్థం కావటంలేదు పిల్చినా పలుకలేదామె.. ” అన్నాడు రామం నిరుత్సాహంగా

“పిలిచిన బిగువటనే అని పాడుతూ వెనక పడకపోయావ్? ఒకవేళ చీకటిగావుందని వెనకటిలా మన కాలేజీలోని ఏ పోకిరీ రాక్షసుడైనా పలకరించాడనుకుందేమో?” అని తన సందేహం రాగయుక్తంగా విన్నవించాడు భాస్కర్

“నేను కనపడకపోతే నాగొంతేమైంది?”

“పొరపాటున .. కలహాంతరిత కాలేదుకదా!”

“అంటే! భయంగా చూసాడు రామం.

“ఎట్లాగైనా నీ బాపూబొమ్మ ప్రబంధ నాయిక ఆమె ధర్మమా అని నువ్వు కూడా నాయకుడవై పోయావు ఆ లక్షణా లెక్కడికిపోతాయి అసలు నిప్పులేనిదే పొగ పుట్టదుకదా! ఈ మధ్య అంత అగ్గిపుల్ల గీయవల్సిన అవసరమేమైనా వచ్చిందేమో!— కొంచెం ఆలోచించి చెప్పు. నీ సమస్యా పరిష్కారం నేను కావించెదగాక! ...”

రామం రెండు నిమిషా లాలోచించాడు. “అబ్బే! అటువంటిదేమీలేదురా! అసలగ్గిపెట్టే లేనిదే పుల్ల గీసే క్వశ్చన్‌లేదుగా! రేపటినుండి మన కాలేజీ సెంటెనరీ సెలబ్రేషన్స్ జరుపుతున్నారుకదా! మా మేథమేటిక్స్ ఎగ్జిబిషన్‌కి కావల్సిన సరంజామా తయారు చేసుకోవటంలో రెండు రోజులనుంచి తీరిక లేకుండా ఉన్నాను. అప్పుడప్పుడు ప్రత్యేకంగా కల్సుకొని మాట్లాడినా శశిముఖంలోని చిరునవ్వు చూడనిదే ఒక్క పూట కూడ ఉండలేనని నీకు తెల్సుగా! ఎటొచ్చీ నిన్న, మొన్న ఆమెకు కనిపించలేదు. ఇంత దానికి కోపగించుకుంటుందనుకోలేదు ”

“మీ యిద్దరికీ, పరిచయమైన నాటినుండి యీ ఆరు నెలల లోపల మీ హృదయాల్లో ప్రేమ తరువులు కల్పతరువుల్లా వృద్ధిఅవుతున్నాయేకాని ఎక్కడా శిశిరం తొంగిచూసే అవకాశంమేలేదు నాకామెంట్ నంగీకరిస్తావా?” అన్నాడు భాస్కర్ ప్రఖ్యాత డిటెక్టివ్ పోజులో నిలబడి సిగరెట్టు దమ్ము పీలుస్తూ. రామం అమాయకంగా ముఖం పెట్టి అవునన్నాడు.

"ఆయన కిప్పుడు మనం కన్పిస్తామా," అందిట బొమ్మ. కలహాంతరిత అపోహపడ్డదా, లేక—

"శశి మీ బంధువుల అమ్మాయే కనుక తల్లిదండ్రులకు భయపడి నిన్ను విడనాడటానికి ప్రయత్నిస్తుందేమోనన్న సందేహాని కిక్కడ తావులేదు. ఎందుకంటే ఆమె తల్లిదండ్రులు, మీ మామయ్య సూర్యనారాయణగారు వగైరా వగైరాలంతా మీ స్నేహం తప్పుపట్టడంలేదు. ఆమె నివాసం వీరభద్రపురం, నీ నివాసం ఇన్నీసుపేటల మధ్య రాకపోకలు మహ రంజుగానే సాగుతున్నాయి. కనుక దీనినిబట్టీ......" అని భాస్కర్ ఒక్కక్షణం ఆగాడు షేక్స్పియర్ ముఖంపెట్టి.

" ....ఏం నిర్ణయించవచ్చని నీ భావం?" అని అడిగాడురామం ఆత్రుతగా.

"ఆమాత్రం తెల్సుకోలేవురా! పెద్ద కథకుడివి, ప్రకృతి పరిశీలకుడివి, సంఘ విమర్శకుడివి, జీవిత పరిశోధకుడివి.....డివి......డివి.. అంటావ్?"

"అయితే నీలాంటి స్నేహితులంతా పన్నాను అనిపించుకోటానికా నా ప్రక్కన. బంగారపు వస్తువు కయినా గోడచేరుపు కావాలి. ఒక్కొక్కప్పుడు సమస్యలే మన బుద్ధిని మందగింపజేస్తాయి....."

"........అప్పుడే ప్రబంధ నాయకుడికి సలహాలిచ్చే నావంటి చెలికాడొకడుండుట అవశ్యకమంటావ్ . . . అంతేనా? అట్లే చేసెద.......ఆ! నువ్వు బంగారపు వస్తువివి నీకు నేను ఆధారభూతమ్మైన (ఇప్పుడు మాత్రం) గోడని నీ సమస్య ఏమిటి? నీ బా....మ్మ నీ పిలుపు వినకుండా ఎందుకు వెళ్ళిపోయింది?—అంతేకదూ! పైన చెప్పిన కారణాలను బట్టి బంగారపు వస్తువైన నీమీద చింతపండు వంటి పదార్థమేదో ప్రకాశప్రథీకరణమును క్షీణింపచేసి అపోహ యనెడి మలిన పదార్థమును గుర్తించి విరక్తి భావమును పెట్టుకునిన కలహాంతరితయ్యై నీశశి వెడలియుండవచ్చునని నిశ్చయించవచ్చును........"

"అబ్బ! నీ కవిత్వం కట్టిబెట్టరా బాబు! భాషను ఖూనీ చేస్తున్నావ్....."

"నీలాంటి కవులంతా అవని మానుకున్నారు కనుకనే నాలాంటివాళ్ళాపని చేయటం. మనుష్యుల్ని ఖూనీ చేస్తే ప్రభుత్వం వూరుకోదు. కాని భాషను ఖూనీచేస్తే అడిగే నాథుడేలేడు.... ఎవడో నీలాంటి రచయితల చివాట్లు తప్ప. "

"అయితే శశి నామీద అపోహపడిందంటావా? ఏ విషయంలో? ఆమె దూరమ్మైతే నేను జీవించలేనురా! పరీక్షలింక సరిగ్గా నెల్లాళ్ళులేవు. ఈ బి ఎస్ సి గట్టెక్కిస్తేకాని నేను చిల్లిగవ్వకి కూడా పనికిరాను శశికళా హృదయంలో నేను చోటు సంపాదించుకున్నానుకదా అని ఉప్పొంగిపోయాను. ఆ మానసికబలంతో కష్టపడి చదువుతున్నాను. ఇప్పుడీ మనోవైకల్యం నన్ను క్రుంగదీస్తోంది. ఒకవేళ శశి నన్ను నిర్లక్ష్యం చేయటంలేదుకదా! ..."

"ప్రియురాలి వియోగంతో నాయకుడు యిట్లాగే పరిపరివిధాల ఆలోచిస్తాడు. ఆమె రోషకషాయితమ్మై తనను తృణీకరించినట్లు బాధపడతాడు. అందుకనే నన్ను ప్రబంధ నాయకునిగా చేసింది మీ బా(పూ బొ)మ్మ అన్నాను ....." అని నవ్వాడు భాస్కర్.

"నేను మనసులో బాధ పడుతుంటే నువ్విట్లా వేళాకోళం చేస్తావేమిట్రా?....." అని ముఖం చిన్న పుచ్చుకున్నాడు రామం.

రామం భుజం తట్టి "భయపడకురా బ్రదర్! ఇంత చిన్న విషయాన్ని అంత పెద్దదిగాచేసి బాధ పడతావేమిటి? అందుకనే నీ హృదయం కుసుమ కోమలమ్మైనదని నేనంటూవుంటాను. శశి నన్ను ప్రేమించటంలేదని నీ వనుకోవటం పొరపాటు. ఆమె నిన్ను తృణీకరించే మాటయితే మాటి మాటికీ నిన్ను కల్సుకోవాలని తాపత్రయపడుతుందా? అసలు ప్రేమికుల అనురాగం సార్థకత చెందాలంటే మధ్య మధ్య అపోహలనే అవాంతరాలు వస్తేకాని ఆ ప్రేమ కృపాణానికి పదునురాదు. ఇప్పుడటువంటిదే వచ్చి వుంటుందని నా వూహ. ఆలోచించి ప్రవర్తించు. ఎప్పటిలాగునే ఉండు. ఆమెకు నీపైగల అపోహలు యిట్టే సమసిపోతాయి. అనవసరమ్మైన ఆలోచనలతో మనస్సు పాడుచేసుకోకు. దొరికిన అవకాశాలు జారవిడుచుకోకు........" అన్నాడు భాస్కర్.

అప్పటికి వాళ్ళు పోర్టుగేట్ దగ్గరకి చేరుకున్నారు అక్కడినుంచి మిత్రులిద్దరూ విడిపోయారు.

ఆ రాత్రంతా శశికళమీదనే రామం ఆలోచనలు తిష్ఠవేసాయి—శశి తనతో యింతవరకు హృదయం విప్పి తన ప్రేమను వ్యక్తం చేయకపోయినా బాహ్యంగాను, హృదయాంతర్గతంగాను సన్నిహితురాలైపోయింది. తనంతట తానే తనకా అవకాశాలు యిచ్చింది. ఇప్పుడామె తనను నిరసనగా చూడటంలోగల కారణమేమో అంతుపట్టడంలేదు రామానికి—అట్లా వివిధ రకాల ఆలోచనలతో పడుకున్నాడు రామం.

ఇంతలో సినిమాకి వెళ్ళిన అత్తయ్య, మామయ్య సుశీల యింటికి వచ్చారు. సుశీల రామం పెద తల్లి కూతురు. మెట్రిక్ పరీక్షలు వ్రాయడానికి వచ్చింది. పరీక్షలలో తెలియనివిరామం చెప్తాడని సుశీలను పెదతల్లి యిక్కడికే పంపింది. మూడు రోజులైంది సుశీలవచ్చి. అదే మొదలు ఆమె రాజమండ్రి రావటం. మొదటి రెండు రోజులూ రిక్షాలో వూరంతా త్రిప్పి అన్ని చోట్లు చూపించాడు రామం....సుశీల ఎర్రగా పొడుగ్గా చలాకీగా ఉంటుంది పదహారేళ్ళుంటాయి. రామం దగ్గర చాల చనువు ఉంది కూడా. రామం తండ్రిలేని కారణంచేత మేనమామ సూర్యనారాయణ గారింట్లోఉండి చదువుకుంటున్నాడని ఆమెకు సానుభూతి ఉంది

"ఏమిట్రా అన్నయ్యా ఆలోచనలు!" అని సుశీల పలకరించేవరకు రామం వాస్తవిక జగత్తులోకి రాలేదు. అప్పుడు రామం అందరితోపాటు భోజనానికి లేచాడు.

—మరునాడుదయమే ఎనిమిది గంటలకల్లా కాలేజీ చేరుకున్నాడు. తాను సెంటనరీ ఎగ్జిబిషన్ వాలంటీర్నని ఉదయమంతా కాలేజీలోనే ఉండవల్సివస్తుందని మధ్యాహ్నం తాను వచ్చి అత్తయ్యను, సుశీలను ఎగ్జిబిషన్ చూపించడానికి తీసుకువెడతానని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు రామం.

సెంటనరీ ఎగ్జిబిషన్కు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. పది గంటలనుంచి ఎగ్జిబిషన్లో ప్రేక్షకుల ప్రవేశం కొనసాగింది... ..బోటనీ ఎగ్జిబిషన్లో శశికళ వాలంటీర్గా ఉందని తెల్సింది రామానికి. ఆ విషయం భాస్కర్ చెప్పాడు. బోటనీ విద్యార్థులు కూడా చాలమంది ఎగ్జిబిషన్లోని అన్ని సెక్షనులు సందర్శించడం గుర్తించాడు రామం. నగరంలోని స్త్రీ పురుషులు అనేకమంది వస్తున్నారు, పోతున్నారు. వాళ్ళల్లో యితర సెక్షనుల వాలంటీర్లు కూడా ఉన్నారు.

మేథమేటిక్స్ సెక్షన్లో ఉన్న రామం కళ్ళు ఎక్కడైనా శశి రూప సందర్శనం కలుగుతుందేమోనని వెదుక సాగాడు కాని అతని ఆశ నిరాశయ్యింది. పన్నెండున్నరకి తన డ్యూటీ యింకొకని కప్పగించి బయటకు వచ్చాడు లలిత కళల సెక్షనునుంచి బయటపడిన భాస్కర్ అతన్ని కలుసుకున్నాడు

రామం ముఖకవళికలు చూసి "ఆమె చాలా డల్గా కనపడిందిరా! నేను కనిపెడుతూనే ఉన్నాను. ఆమె క్లాస్మేటు రమణికి మీ యిద్దరి వ్యవహారం తెల్సుగా! ఆమె నీ విషయం అడుగుతుంటే నేను లంకదొసకాయలు పరికిస్తూ క్రీగంట చూసాను. "మీ తాతగారు రాలేదేమిటే!.... అని అంటోంది రమణి నవ్వుతూ. 'తాత' అని నీకు నిక్నేమ్ ఆమె పెట్టిందిగా నువ్వు బా(పూ బొ(మ్మ అన్నందుకు. అది నీ విషయమే అని గ్రహించాను. "ఆయన కిప్పుడు మనం కన్పిస్తామా? ఎందుకులే ఆ గొడవలన్నీ!......" అంది నీ బొమ్మ ఆ తర్వాత నేను వాళ్ళ మాటలు వినటం గుర్తించారో ఏమో మళ్ళీ మాట్లాడుకోలేదు. నేను తల అటు తిప్పటానికి భయపడి తుర్రున జారుకున్నాను ఆర్ట్స్ సెక్షన్లోకి.. అక్కడ చూసాక బయటకు వచ్చాను" అన్నాడు భాస్కర్.

"ఆమెను నిర్లక్ష్యం చేసేలా నాకు కళ్ళు నెత్తిమీద కొచ్చాయనేగా ఆమె భావం? అయితే నువ్వన్నట్లు తప్పకుండా అపోహ పడుతోందన్నమాట!" అన్నాడు రామం భాస్కర్ నవ్వాడు.

"నేను యింటికి వెళ్ళాలి శశి నీపై పడే దురూహను పోగొట్టే ఉపాయం తర్వాత ఆలోచిద్దాం లేదా?" అని భాస్కర్ రామానికి ధైర్యం చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకి అత్తయ్య, సుశీల

(60వ పేజీ చూడండి)

ఆకు ఎగ్జిబిషన్‌లో అన్ని సెక్షన్లు తాను దగ్గరవుండి చూపించసాగాడు రామం. బోటనీ సెక్షనులో అడుగు పెడుతూన్న అత్తయ్య "మీ బాపూ బొమ్మ ఏక్కడ వుందోయ్!" అంది నవ్వుతూ నెమ్మదిగా. సుశీల అప్పటికే కాలేజీ వాతావరణాన్ని అర్థం చేసుకుంది కనుక అత్తయ్య మాటల్లోని భావం అర్థంకాక పోయినా తర్వాత తెల్సుకుందామన్నట్లూరుకుంది. రామం పేలవంగా నవ్వాడు

వాళ్ళు ఆ గదిలో అడుగుపెట్టడం చూసిన వెంటనే ధమణిని బలవంతంగా కూడా తీసుకొని గేటుదాటి వెళ్ళిపోయింది శశికళ అది రామం, అత్తయ్య కూడా గుర్తించారు రామం బాధపడ్డాడు. అత్తయ్య అర్థంకాక తెల్లబోయి ఎగ్జిబిషన్‌లోని వస్తువులు చూసే పనిలో పడిపోయింది రామం చాల నిరుత్సాహపడిపోయాడు

తర్వాత రెండు గంటలసేపు వెదకినా శశికళ కనిపించలేదు—వాళ్ళు గంటలకి మీటింగ్. వందల కొద్దీ జనులతో కాలేజీ 'గ్రౌండ్సు' నిండిపోయాయి రంగు రంగుల చీరలు ధరించిన స్త్రీలతో కాలేజీ ప్రాంగణమంతా కన్నుల పండుగగా వుంది ఆ జన సమూహంలో శశికళ ఎక్కడని కన్పిస్తుంది రామానికి?

కాలేజీ 'సెంటెనరీ సెలబ్రేషన్స్' ఆనందంగా, ఆహ్లాదంగా, ఉత్సాహంగా జరిగాయి కాని రామానికి మాత్రం ఉత్సవాలు జరిగిన మూడు రోజులూ నిరుత్సాహంగానే ఉంది శశికళ ఎప్పుడో కాని కనిపించేదేకాదు కనిపించినా ముఖం తిప్పుకునేది ఒంటరిగా కల్సుకోడానికి వీలు చిక్కలేదు యింటికెళ్ళి కల్సుకుందామంటే రాత్రి తొమ్మిది గంటల వరకు ఉత్సవాలు పూర్తయ్యేవికావు. అదీగాక అంత రాత్రప్పుడు వెడితే ఆమె తల్లిదండ్రులు ఏమైనా అనుకుంటారేమోనని సంకోచం ఇట్లా మూడు రోజులూ మూడు యుగాలుగా గడిచాయి

* * *

ఆ మరునాడు కూడా కాలేజీకి శలవు. ఆవేళ ఎట్లాగైనా శశికళను కల్సుకోవాలనుకున్నాడు రామం

కాని పది గంటలకి మామయ్య ఏదో పెళ్ళి శుభలేఖ తీసుకొని వచ్చాడు. అది ఆఫీసుకువచ్చి రెండు రోజులయిందిట. ఆయన క్యాంపు వెళ్ళటం మూలాన అందలేదు. ఆరాత్రే ఒంటిగంటకు పెళ్ళి. వెంటనే అత్తయ్యను, సుశీలను ప్రయాణం కమ్మన్నాడు మామయ్య. రామం ట్రిగనామెట్రీ ప్రాబ్లెమ్స్ చేసుకుంటున్నాడు.

"ఏరా రామం! డ్రెస్ చేసుకోవేం?" అన్నాడు మామయ్య బూట్లు తొడుక్కుంటూ

"నేనెందుకులే మామయ్యా! మీ రెళ్ళండి" అన్నాడు తలెత్తకుండానే.

"ఏడిశావు లేవోయ్ సన్యాసీ! ఈ రాత్రి లోపుగా నువ్వేం పడపాడిచెయ్యవులే! రేపు మధ్యాహ్నానికల్లా తిరిగి వచ్చేద్దాం! త్వరగా లే!" అన్నాడు మామయ్య

ఆయన మాట తీసివేయలేకపోయాడు పైగా యీ లోపల సుశీలవచ్చి అతని చేతుల్లోని పెన్ను, పుస్తకం లాక్కుంది నవ్వుతూ —

గోదావరి స్టేషను చేరుకునేసరికి పదకొండు పూరయింది రామం ప్రభృతులకు. అక్కడే భాస్కర్ కలిసాడు. ఇద్దరూ ఆశ్చర్యంగా పలకరించుకునారు. ఇద్దరూ అదే పెళ్ళికి వెడుతునా

కలహాంతరిత

(10 వ పేజీ తరువాయి)

మని తెల్సుకున్నారు

"మరి నువ్వీ పెళ్ళికి వెడతానని చెప్పలేదే మిరా!" అని అడిగాడు రామం.

"పెళ్ళికొడుకు మాకు దగ్గరివాడే! వాడు నా క్లాసుమేటు కూడా. స్కూలుఫైనలులో...... వాడు స్వయంగా వచ్చి చెప్పివెళ్ళాడు కనుక నేను ముందే మర్చిపోయాను. ఇందాకా ఏదో సినిమా సమీక్ష చదువుతూంటే అకస్మాత్తుగా గుర్తుకు వచ్చింది వెంటనే యిట్లాగే కట్టుబట్టలతో బయలుదేరాను మీ మామయ్యకు శుభలేఖ ఎంత అందంగా అందిందో నాకు ఆ విషయం అంత బేషుగ్గా జ్ఞాపకం వచ్చింది" అని నవ్వాడు భాస్కర్.

తర్వాత ఏవేవో కబుర్లు తిన్నారు కడుపు నిండా . వాళ్ళా వూరు చేరుకునేసరికి సాయంత్రం మూడున్నరయింది. రామం, వాళ్ళ అత్తయ్య, మామయ్య, సుశీల ఆడపెళ్ళివారిలోను, భాస్కర్ మొగపెళ్ళివారిలోను కల్సిపోయారు

పందిరంతా పెళ్ళివారితో కలకల్లాడుతోంది. ఇంకా చుట్టాలు దిగుతూనే వున్నారు. పిల్లల అల్లర్లు, పెద్దల ముచ్చట్లు, పనివాళ్ళ వధాచకాలు, పెళ్ళిపెద్దల పురమాయింపులు, బ్రాహ్మణుల హడావిడి, రక రకాల శబ్దాలతో కోలాహలంగా వుంది, ఫస్టు రిలీజునాడు సినిమా హాల్లో రొదలా

ఆగడబిడను భరించలేక దొడ్లో మల్లెపందిర వుంటే దాని క్రిందకు చేరాడు రామం. అక్కడ మంచమొకటివుంటే దానిమీద పడుకొని రైల్లో కొన్న వార పత్రిక తిరగ వేస్తున్నాడు. అయినా అతనికేమీ చదవ బుద్ధికాలేదు. అట్లా పావుగంట గడిచింది.

"......ఇదిగో! అన్నయ్య యిక్కడున్నాడు" అంటూన్న సుశీల కంఠం వినిపించి పైకి లేచాడు రామం. భాస్కర్‌ను తీసుకువచ్చిన సుశీల లేడిలా గెంతుతూ వెళ్ళిపోయింది భాస్కర్ ముఖంలోని చిరునవ్వుకు రామం ఉత్తేజితుడయ్యాడు

"ఒరేయ్! గుండెలు గట్టిగాపట్టుకో—జారి పోకుండా! నేనొక శుభవార్త చెప్తాను అందుకనే యీ ఆడపెళ్ళివారిల్లంతా హనుమంతుడు లంకలో సీతాదేవికోసం వెదకినట్లు కలయ దిరిగి ముందు ముఖపరిచయమున్న మీ సుశీలను పట్టుకొని నీ జాడ తెల్సుకున్నాను . ." అన్నాడు భాస్కర్ నవ్వుతూ.

"అబ్బ! నీ సోది కట్టిపెట్టి అసలు విషయం చెబ్దూ! నన్ను సీతాదేవితో పోల్చావు, ఇంకా నయమే ఏ శూర్పణఖతోనో పోల్చావుకాదు" అన్నాడు రామం నిట్టూరుస్తూ.

"నీ బొమ్మ కూడా యీ పెళ్ళికి వచ్చిందిరా! ఆ శుభవార్త చెప్పటానికే యింత ఉరుకు పరుగులతో వచ్చినది"

"ఆ! నిజంగానే?" నిజంగానే ఆశ్చర్యపోయాడు రామం.

"నేను ప్రత్యక్ష దైవం—భాస్కర దేవుడివి. అనృతము వక్కాణించెదనా? నాకెక్కడ లేనిదీ తెలియునన్న అంశము జగద్విదితము"

"అబ్బ! కాసేపు నీ గ్రాంధికం కట్టిపెట్టరా నాయనా? ఇంతకీ శశికళ యిక్కడికి రావటం నిజమా అబద్ధమా! నన్ను ఆటాడించకురా?" ప్రాధేయ పూర్వకంగా అన్నాడు రామం

"నిజం! మునిసిపాలిటీ దోమలమీద ఒట్టు!..... నేను మగపెళ్ళివారి ఆహ్వానితుడినికదా అని విడిదికే వెళ్ళాను అక్కడ శశికళను చూడగానే కొయ్య బారిపోయాను ఆమెను నీద్వారా నే నెరుగుదును కాని ఆమె నన్నెరుగదుకదా! వాళ్ళమ్మ, నాన్న, మొగపెళ్ళివారికి దగ్గరివాళ్ళేనటలే! ఇట్లా అనుకోని సంఘటనలు వింత అనుభవాలకు దారి తీస్తాయి"

"అయితే ఈ రాత్రి శశిని ఒంటరిగా కల్సుకోటానికి ప్రయత్నిస్తాను"

"అది సర్వోత్తమం ఎందుకంటే కళ్ళు పండుగ చేసుకొని ఒళ్ళు గట్టివర్చుకోటానికి చక్కని అవకాశం"

"ఏడిశావులే! ఏమైనాసరే, తెల్లవారేసరికి శశిని నాకు సుముఖురాలుగా చేసుకొని తీరతాను"

"నేను అట్లా చేయులేవని పందెం వెయ్యనులే! ఇప్పటికే యిందాకా ఆడిన రెండాటలలోను జేబుల్లో సగం ఖాళీ అయ్యాయి"

"ఇక్కడికి వచ్చినా పేకాటపిచ్చి నిన్ను వదల్లేదు"

"అసలు పిచ్చెక్కనివాడు మానవుడేకాదు అందులో ముఖ్యంగా జూదం నూటికి నూరుపాళ్ళు సకల ధర్మ సమన్వితమైన పిచ్చి. అది ఆవహింప జేసుకున్నవా డదృష్టవంతుడు. ముఖ్యంగా పేకాట రానివాళ్ళకు నూతన జూద విద్యారంభానికి చక్కని అవకాశా లిటువంటి పెళ్ళిపందిర్లలోనే కదా! పెళ్ళిళ్ళల్లో నిజంగా వేడుక చూద్దామని వచ్చేవారు యీ పేకాటాడడానికి వచ్చేవాళ్ళల్లో నాల్గవంతైనా ఉంటారంటావా?"

"ఇక నీ ఉపన్యాసం కట్టిపెట్టు. చీకట్లు ముసర బోతున్నాయి పోదాం పద"

"నేను తిన్నగా విడిదికే వెళ్ళిపోతాను ఆడపెళ్ళివారి తరఫున భోజనాల పిలుపుకి వస్తావుగా! అప్పుడు కలుద్దాములే! అది సరేకాని నీకు ఆ అమ్మాయి—అంటే . సుశీల వివరాలు తెల్సుగా! . ." అని నసిగాడు భాస్కర్

రామం మరుక్షణంలో చిన్నగా నవ్వాడు. "అయితే అబ్బాయి కన్ను పడిందన్నమాట! వివరాలుకేం! చెప్తాను. పెళ్ళిచూపులు యేర్పాటు చేసెయ్యమంటావా?....." రామం సుశీల వివరా

గజదొంగ నొకతనిని కొరత వేశారు. ప్రాణాలింకా ఉనా యనగా ఒక పెద్దమనిషి వెళ్ళి అతనిశిరం నిమిరాడు. "పర్వా లేదండీ, త్వరలో పోతాను!" అన్నాడు దొంగ కృతజ్ఞతతో. "అబ్బే, అది కాదు, ఇంకా కొరకొయ్య మాడుపొడుచుకు రాలేదేమా, అని చూస్తున్నా!" అని సమాధాన మిచ్చాడు పెద్దమనిషి.

అన్నిచెప్పి, "నీకు నచ్చితే చెప్పరా! వెధవ మొహ మాటం నువ్వూను ." అన్నాడు.

భాస్కర్ నవ్వి "నాకేది యిష్టమో నీకు తెలియదు(ట్రా!" అన్నాడు.

తర్వాత భాస్కర్ వెళ్ళిపోయాడు. మధ్య వాకిలి దాటుతుంటే సుశీల తల్లి కన్పించింది రామానికి. ఆమెను పిల్చి మల్లెపందిర దగ్గరకు తీసుకువచ్చాడు. అప్పటికి చీకటి పడింది. పెళ్ళి పందిట్లో గ్యాసు లైట్లు దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతున్నాయి

"పెద్దమ్మా! సుశీలకు పెళ్ళి సంబంధాలు చూస్తున్నారటగా!" అన్నాడు రామం.

"అవును నాయనా! ఇంకా ఏదీ సరియైనది దొరకందే!" అంది ఆవిడ.

"అయితే నా ఎరుకలో ఒక సంబంధం వుంది" అని భాస్కర్ తల్లి దండ్రుల వివరాలు చెప్పి "అతడు నాకు ప్రాణ స్నేహితుడు. సుశీల కన్ని విధాలా తగిన వాడు. ముందు మీరు పెద్దలంతా కూడబలుక్కోండి. నేను వాడిని, సుశీలను ఒప్పిస్తాను" అన్నాడు దర్మగర్వంగానే.

ఆమె సరేనని వెళ్ళిపోయింది. భాస్కర్‌ముందే సుముఖుడైనట్లు చెప్పటం అంతమంచిదికాదని వూరుకున్నాడు రామం.

—మొగపెళ్ళివారిని భోజనాలకు పిలవడానికి వెళ్ళేవారితో వెడదామనుకున్నాడు రామం. కాని ఇంతలో శశికళ తండ్రి సుబ్బారావు పెళ్ళి పందిట్లో ఎవరో ముసలాయనతో మాట్లాడుతూ అతన్ని పిలిచాడు. వాళ్ళ మాటల్నిబట్టి తనకు శశికళనిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యటానికి సుబ్బారావు సుముఖుడైనట్లే గుర్తించాడు. ఆ ముసలాయన ఏవేవో ప్రశ్నలు వేసాడు రామాన్ని. అతని నమ్రతభావం తనకు నచ్చినట్లేకనిపించాడా ముసలాయన.

ఇంతలో పెళ్ళికూతురు పినతండ్రి పందిట్లో పెట్రొమాక్స్ లైటుకి గాలి కొడుతుండగా ఎత్తుగా వచ్చిన మంటకు పైనున్న కండువా అంటుకుంది. ఆయన కంగారుగా ఎగిరి గంతేశాడు. దానితో మరింత మంటలు పైకిలేచి కండువా ఆయన ఒళ్ళు కాల్చింది. అది క్షణంలో గుర్తించిన రామం రెండంగల్లో ఆయన్ని సమీపించి కండువా లాగేసి విస్తళ్ళ ముందువేసే బల్లని దానిపై పడవేసాడు. వెంటనే మంటలారిపోయాయి మరుక్షణం లోపలికివెళ్ళి కొబ్బరి నూనె తీసుకువచ్చి ఆయన భుజంపై కాలినచోట రాసాడు. ఆయన కృతజ్ఞతగా చూసాడు రామం వైపు ఆ మాత్రం గడబిడకే అక్కడ జనం చుట్టూ మూగారు. అంతా రామం సమయజ్ఞతకు కళ్ళతోనే అభినందించారు.

"మీరు విశ్రాంతి తీసుకోండి" అని ఆయన్ను బలవంతంగా వాలుకుర్చీలో కూర్చుండజేశాడు రామం ఇంతలో పెళ్ళివారు బ్యాండుమేళం ముందురాగా ఆడ పెళ్ళివారింట్లో అడుగుపెట్టారు.

అత్తయ్యనడిగి తాను కూడ పట్టుపంచె తీసుకొని కట్టుకొని వడ్డనకు తయారయ్యాడు రామం. అప్పటికి మగపెళ్ళివారు విస్తళ్లముందు ఆసీనులయ్యారు.

వడ్డనలు సాగుతున్నాయి అప్పడాలు, వడియాలు ఉంచిన బుట్ట చేత్తో పుచ్చుకొని రామం వడ్డించసాగాడు ఆడవాళ్ళ వైపుకి వచ్చాడు చిట్టచివరన కూర్చున్నాడు భాస్కర్ అప్పటికికాని, రామం అతన్ని చూడలేదు. ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు. భాస్కర్ సంజ్ఞ చేయటంతో ఆడ వాళ్ళల్లో మధ్యగా కూర్చున్న శశికళను చూశాడు రామం. ఆమె తెల్లబోతున్న ముఖంచూసి చిన్నగా నవ్వుకున్నాడు.

"ఏమిటండీ! అప్పడాలన్నీ యిట్లా ముందుగానే ముక్కలు చేసేశారు....మేము మొగపెళ్ళివారమన్నమాట మర్చిపోకండి" అన్నాడు భాస్కర్ కోపం తెచ్చుకున్నట్లు ముఖంపెట్టి.

"సిత్తం! సిత్తం! తమరప్పడాలుపళంగానే తినేత్తారని మాకు తెలవలేదండి. ఏమగపెళ్ళివారయినా ఒకప్పుడు ఆడపెళ్ళివారు కూడా కాక తప్పదన్న మాట మరవకండి" అన్నాడు రామం నవ్వుతూ. అతని మాటలు విన్నవాళ్ళంతా పకపక నవ్వారు.

ఇట్లా చలోక్తులతో జరిగిపోయాయి భోజనాలు. కాని శశికళ తన దృష్టి ఆమెపై పడేసరికి ముఖం త్రిప్పుకోవటం అతనికి తీరని సమస్యే అయింది.

రాత్రి పదకొండున్నరకి అందరి భోజనాలు పూర్తయ్యాయి. అప్పుడు వధూవరులను పీటల మీద కూర్చోపెట్టే ప్రయత్నంలో పడ్డారు బ్రాహ్మణులు. పెళ్ళితంతు సాగిపోతోంది సూత్రధారణ, తలంబ్రాలుపోత అయిపోయాయి. అప్పటికి ఒంటిగంటన్నరయింది.

సూత్రధారణప్పుడు, తలంబ్రాలు జరిగేటప్పుడు అప్రయత్నంగా శశికళా రామంల కళ్ళు కల్సుకున్నాయి. కాని శుక్లపక్ష తదియనాటి చంద్రుని లాగునే చేసుకుంది శశి తన ముఖాన్ని రామం మనస్సు పరిపరి విధాల పోయింది.

ఇంతలో శశికళకు దగ్గరలోవున్న పందిరి స్తంభాని కానుకుని నుంచున్న సుశీల రామం దృష్టిలో పడింది ప్రక్కనేవున్న భాస్కర్‌ను చూసేసరికి చటుక్కున ఒక ఆలోచన కల్గిందతనికి. "ఒరేయ్! సుశీలను చాటుగాపిల్చి నీవంటే యిష్టమో కాదో తెల్సుకుంటాను" అన్నాడు. భాస్కర్ ముఖం వికసించింది . ...చదివింపులు సాగిపోతున్నాయి.

సుశీలను దూరంనుంచీ పేరుపెట్టి పిల్చాడు నెమ్మదిగా.. . ఆ పిలుపులోని ప్రత్యేకతను గుర్తించినది శశికళా సుశీల లిద్దరే! మరెవ్వరికి పట్టినట్లు లేదు

క్రీగంట శశిని చూసి, "నీతో మాట్లాడాలి. ఇట్లారా?" అని సుశీలను తీసుకొని ఇంట్లోంచి దొడ్డివైపుకు బయలుదేరాడు రామం తిన్నగా మల్లెపందిర దగ్గరకు చేరుకున్నారు.

"సుశీ! ఇందాకా నే నిక్కడున్నానని చెప్పి తీసుకు వచ్చావే—ఆ అబ్బాయి సంబంధమే పెద్దమ్మ, పెద్దనాన్న నీకు చెయ్యాలనుకుంటున్నారు. తెలుసా! మరి నీ యిష్టాయిష్టాలు అడగక్కర్లేదూ!" అన్నాడు రామం చిరునవ్వుతో మల్లెల తీగెల మధ్య నుంచి వెన్నెల వారిమీద పడుతోంది రామం మాటల్లోనిభావం సుశీల అమాయకహృదయం అర్థం చేసుకోలేదు. కాని సిగ్గుతో మల్లెమొగ్గయిపోయింది

"మాట్లాడవేం? సుశీ! ఆ అబ్బాయి బి. కాం. చదువుతున్నాడు అన్ని వివరాలు నాన్నకి, అమ్మకి తెల్సుననుకో! మరి నీ కిష్టమో కాదో తెల్సుకోరు ఈ పెద్దవాళ్ళెప్పుడూ అంతే! "

"పెద్దవాళ్ళెప్పుడూ మన మంచికోసమే ప్రయత్నిస్తారని ఎందుకనుకోకూడదు?"

"ఓహో! అయితే భాస్కర్ నీకు నచ్చాడన్నమాటే! అమ్మదొంగా!ముందేనిశ్చయించుకున్నావా?

"పో అన్నయ్యా!......" అంటూ తుర్రున పారిపోయింది సుశీల.

రామం గాఢంగా నిట్టూర్చాడు. అతనికి సగం బరువు తీరినట్లు అనిపించింది. సుశీలా భాస్కర్‌ల వివాహం జరగటంలో తన కృషి ఫలిస్తుందని ధైర్యంగా అనుకున్నాడు. ఐదు నిమిషాలవరకు అట్లాగేవుండి వెళ్ళిపోదామని పైకి లేచాడు

అప్పుడే పందిర తీగలు కదలిన చప్పుడైంది. రామం దృష్టి అటు తిరిగింది. శశికళ అతని దగ్గరగా వచ్చి చేతులు కట్టుకొని "రాం! నన్ను క్షమించండి" అంది. వెన్నెల వెలుగులో మెరిసే ఆమె కళ్ళలోని నీళ్ళు అతనిని కంగారు పెట్టాయి. అతనిలో ఆందోళన ఆనందం సమ్మిళితమైపోయాయి.

"శశీ! ఏమిటిది? ఎందుకీ కన్నీరు? ఏం తప్పు చేశావని నిన్ను క్షమించటం?"

"మీరు సుశీలతో రిక్షాలో వెళ్ళటం రాజమంద్రిలో చూసి అపోహపడ్డాను. నా అనుమానానికి తోడుగా మీరు వరుసగా రెండు రోజులు ఎక్కడ చూసినా సుశీలతో కనిపించారు. సినిమా హాల్లో కూడ అట్లాగే అవటంతో మీ హృదయం వేరొకరి సొత్తైమోనని కించపడి యీ క్షణంవరకు బాధ పడ్డాను."

రామం చిన్నగా నవ్వాడు. "అదా కథ! అందుకనే రమణితో "ఆయన కిప్పుడు మనం కన్పిస్తామా!...' అని అన్నావన్నమాట! మీ మాటలు నా మిత్రుడు భాస్కర్ విని నాతో చెప్పాడులే! అయితే వాడన్నట్లు కలహాంతరితవై నాపై అపోహ పడ్డావన్న మాట! అంతేకాదు...ఆడది యీర్ష్య పడిందంటే ఆమె ప్రియు డదృష్టవంతుడే.....అన్న మాట నిరూపించావు నువ్వు మామాటలు అయీర్ష్య చేతనే చాటుగా విన్నావు. ఇట్లా మన హృదయాలు తిరిగి కలుస్తాయో లేదోనని భయపడ్డాను. నువ్వు కలహాంతరితవే కాదు. ఈర్ష్య కషాయితవు కూడా! అందుకనే మా భాస్కర్ నిన్ను ప్రబంధ నాయిక అన్నాడు . .ఆ మాట నే నొప్పేసుకున్నాను బా. .మ్మా!"

"అట్లాగా తాతగారూ!" అంటూ అతని గుండెల్లో తలదాచుకుంది శశి తన బుగ్గ లతని పెదవుల్ని చేరగా. రాకాశశి వారిపై వెన్నెల మల్లెపూల వర్షం కురిపించాడు. ★

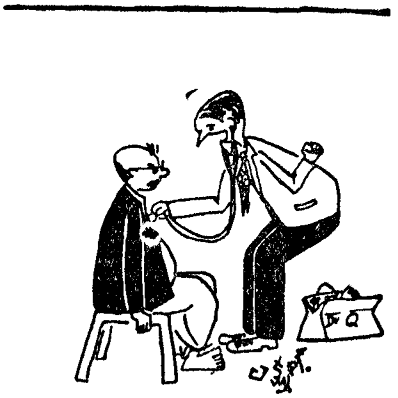

అరె! మీరు బుణగుణధ్వనితో బాధ పడుతున్నారు! చాలా ప్రమాదం!!